

Afet Farkındalık Kültürü ve 2021 TÜRKİYE AFET EĞİTİM YILI

Ülkemizde özellikle 2009 yılında AFAD Başkanlığının kurulmasıyla birlikte yeni bir afet yönetim modeli uygulamaya konulmuş olup geliştirilen bu model ile öncelik “kriz yönetiminden”, “risk yönetimine” verilmiştir. AFAD Başkanlığı bu açıdan yeni misyonu ile risk yönetimi odaklı, sürdürülebilir kalkınmanın önemine özen gösteren, ortaya koymuş olduğu çalışmalarda planlı kaynak kullanımı ilkesi ile uluslararası düzeyde güçlü ve afet yönetiminde görev alan tüm kurumları etkili bir şekilde koordine eden bir kurum olmayı hedefleyerek ortaya koyduğu tüm faaliyet ve projelerini bu minval üzere hayata geçirme gayreti içerisinde.

Yukarıda sözünü etmiş olduğumuz risk yönetiminin en önemli sacayaklarından biri de hiç kuşkusuz toplumda afet kültürünün yerleşmesi, halkın afetler konusunda bilgi sahibi olması ve böylelikle toplumun genelinin herhangi bir afet ve acil durumda doğru davranışları uygulamaya geçirebilmesidir. Bir toplumun büyük bir afetle baş edebilme becerisinin kapasitesi, kurtarma ve diğer operasyonlara yönelik resmi çalışmaların yanı sıra, büyük ölçüde toplumun afetlere hazırlık konu-

sunda bilgi sahibi olmasına bağlıdır. Afet ve acil durumlar karşısında, en kötü durumda bile şaşkınlık ve telaşa kapılmadan doğru davranış şekillerinin yaygınlaştırılması ve zaman içinde acil durum bilgisinin tekrar edilerek güçlendirilmesi ancak afet farkındalığına sahip toplumlar için geçerlidir. Zaman içinde öğrenilen bilgilerin unutulması ve yaşanan afetlerin genel anlamıyla seyrekliği göz önüne alındığında; halkın afet eğitimi ile ilgili dikkat, ilgi ve bilgisinin zaman içerisinde artırılması gerçeği, “toplum ne kadar eğitilmiş, kalifiyeli ve güçlü olursa, krizden kurtulma becerisinin de o kadar güçlü olacağı” sözünün kanıtıdır.

Afet kültürünün oluşturulması bakımından yapılan saha araştırmaları, öğrencilerin risk bilgisi ve algısının arttıkça, bütün ailenin sürece dahil

Önder BOZKURT
AFAD Başkan
Yardımcısı

olma ihtimalini de arttırdığını ortaya koymuştur. Bu açıdan yapılan çalışmalar göstermektedir ki, okul temelli eğitim programlarının daha gerçekçi risk algısı sağladığı ve afete hazırlık bakımından ailenin yetişkin fertleriyle daha fazla etkileşim oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca yapılan araştırmalar, genel olarak gençlere yönelik yapılan afet eğitim programlarının, toplumların büyük bir krizin etkilerine karşı dirençlerini arttırabilecek önemli bir yol sunduğu görüşünü desteklemiştir.

Diğer yandan küreselleşme ve modernleşmenin ortaya koyduğu hızlı ulaşım teknolojileri ve pazar imkânları, kişilerin ve ailelerin eskiye nazaran daha sık bir şekilde seyahat etme ve yeni mekanlara yerleşme isteği içinde olduklarını ortaya koymuştur. Kişiler yeni bir yere taşınırken bu yerdeki riskin farkında olsalar bile afet farkındalık konusuyla

İlgili yeniden eğitim almaları ve yeni ortamdaki riskler hakkında bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla, düzenli ve toplum temelli bilgilendirme kampanyaları, sadece afet eğitim çalışmalarının artırılması için değil aynı zamanda toplumun yeni üyeleri arasında bilgi ve ilginin yaygınlaştırılması için de gereklidir.

2021 TÜRKİYE AFET EĞİTİM YILI

İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman SOYLU' nun kamuoyuna ilan ettiği üzere, 2021 yılı "Türkiye Afet Eğitim Yılı" olarak ilan edilmiş olup afet farkındalık eğitimlerinde hedef kitlemiz toplumun tüm kesimlerini kapsamaktadır. İlgili kurumlar ile yapılan görüşmeler ve protokoller neticesinde, önceki yıllarda yapılan eğitimler doğrultusunda, merkez ve taşra birimlerinin öneri ve ihtiyaçları dikkate alınarak ilk defa 2021 yılında uygulamaya geçirilen "Afet Eğitim Planı", 18.07.2019 tarihinde kabul edilen 11. Kalkınma Planı ve 2019-2023 yıllarını kapsayan AFAD Başkanlığı Stratejik Planı çerçevesinde hayata geçirilmiştir.

AFAD Başkanlığımızca hazırlanan 2021 yılı "Afet Eğitim Planı"nın temel gayesi; afetlerden mümkün olan en az zararla kurtulabilmek için vatandaşlarımızın maruz kalabilecekleri risklere karşı farkındalıklarının artırılması, bu doğrultuda afet öncesinde, sırası ve sonrasında alınması gereken tedbirlerin öğrenilerek bu doğrultuda alınacak önlemlerin kalıcı davranış değişikliğine dönüşmesinin sağlanması ve yapılacak çalışmalarda afet yönetiminin her aşamasına kamu, sivil toplum kuruluşları ile özel kuruluşların ve diğer tüm paydaşların dahil edilmesi ve böylelikle toplumda afetlere karşı dirençliliğin artırılmasıdır.

2021 yılı Eğitim Planında yer alan faaliyetler, 2020 yılı içerisinde Covid-19 salgını sürecinin toplum üzerindeki et-

kileri dikkate alınarak pandemi koşullarının getirdiği zorunlu ve yeni eğitim teknikleri, yeni alışkanlıklar göz önünde bulundurularak planlanmıştır. Bu konuda en yakın ve etkili örneklerden biri Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan işbirliği kapsamında TRT tarafından Ankara Deprem Simülasyon Merkezi'nde çekilen afet farkındalık filminin ve çeşitli animasyonların EBA TV üzerinden yaklaşık 18 milyon öğrenciye ulaşması olmuştur.

"Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması" 2020 raporlarına yansıyan verilerde açıklandığı üzere, salgın sürecinde internet kullanımının belirgin bir şekilde arttığı gözlemlenmiştir. Bu veriler ışığında; ülkemizde gerçekleştirilen dijital dönüşüm hamlesinin sunduğu imkanları daha aktif ve etkin kullanarak gelişen öğretim tekniklerine uyum sağlama, yüz yüze/saha uzantılı uygulama eğitimlerinin yanı-

sıra Başkanlığımız tarafından yürütülen eğitim faaliyetlerinin 2021 yılında "Uzaktan Eğitim Sistemleri" üzerinden de eğitim ve farkındalık programlarının düzenlenerek eğitimlerin verilmesi, sosyal medya, diğer dijital platformlar ile kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal web sayfalarından etkin bir şekilde yararlanılarak faaliyetlerin yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Uzaktan eğitim sistemlerinin sağladığı bir diğer avantaj ise, eğitim çalışmalarının uygulanması, ölçme-değerlendirme ve raporlama süreçlerinde gerekli araçların sağlanmasını ve kurumsal hafızanın dijital ortamda muhafaza edilmesi gibi fırsatları beraberinde getirmektedir.

2021 yılında topluma yönelik afet farkındalık çalışmalarında uygulanacak temel ilkeleri ve öne çıkan başlıkları;

- Afet farkındalığını yaygınlaştırmaya ilişkin mesajların açık, tutarlı ve standart olması,
- Koordinasyon ve iletişimin güçlendirilmesi,
- Deprem sonrası ilk 6 saatin önemi,
- Afet sonrası toplanma alanları,
- Sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinin artırılması,
- AFAD Gönüllülük sisteminin yaygınlaştırılması için atılacak adımlar,
- Sorumlulukların paydaşlar arasında paylaşılması,
- Çalışmaların ölçülebilir ve sürdürülebilir olması,
- Kurumsal kapasite ve uluslararası etkililik,
- Başarılı uygulamaların ödüllendirilmesi,
- E-öğrenme programları ile materyalin çevrimiçi ortamda ücretsiz sunulması şeklinde sıralamak mümkündür.

Belirlenen amaç ve hedeflere ulaşmak adına; yüz yüze veya çevrimiçi eğitimler, toplantı, seminer, çalıştay, konferans ve sempozyumların düzenlenmesi, ulusal ve uluslararası tatbikatlar, kamu spotu ve her türlü görsel, işitsel ve yazılı materyal, radyo ve televizyon programları, sosyal medyanın aktif kullanımı, web siteleri, yarışma ve benzeri faaliyetler aracılığıyla hedef gruplara ulaşılabilmektedir.

2021 Afet Eğitim Yılında, toplumda afet farkındalığının gelişmesi amacıyla yapılacak faaliyet ve çalışmalarda, illerde Valilerin ve ilçelerde Kaymakamların koordi-

Güncel Sayılar- 2.02.2021 tarihi itibarıyla

257 bin başvuru

 Afet Bilinci Eğitimi Tamamlayan
41 bin

 Eğitime Devam Eden
112 bin

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

AFAD 1/36

**AFET VE ACİL DURUM SONRASINDA
BU BİNAYA EN YAKIN
3 TOPLANMA
ALANI**

QR Kodları okutarak alanları görebilirsiniz.

1 Adres Satırı 1
Adres Satırı 2
Adres Satırı 3
0000-000-00
Enilem : 00.0000000
Boylam: 00.0000000

2 Adres Satırı 1
Adres Satırı 2
Adres Satırı 3
0000-000-00
Enilem : 00.0000000
Boylam: 00.0000000

3 Adres Satırı 1
Adres Satırı 2
Adres Satırı 3
0000-000-00
Enilem : 00.0000000
Boylam: 00.0000000

AFET VE ACİL DURUM TOPLANMA ALANI
TÜRKİYE

Toplanma alanları; herhangi bir afet ve acil durum sonrasında toplanmaya uygun, güvenli ve hayati öneme sahip alanlardır.

Siz en yakın güncel toplanma alanlarını e-devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden de öğrenebilirsiniz.

Aile Afet ve Acil Durum Planınızı oluşturmayı; toplanma alanlarına herhangi bir araçla değil, yaya olarak ve mümkün olan en hızlı şekilde ulaşmayı gerekli görülmeyebilir.

#AfetlereHazırOl www.hazirol.gov.tr

nasyonu ile tüm kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları, sendikalar, sivil toplum kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği içerisinde aşağıda özet olarak belirtilen hedef kitleye yönelik 2021 yılı boyunca her ay farklı konularda olmak üzere aylık planlamalar şeklinde çalışmalar yürütülmesi planlanmıştır:

- Bakanlıklar, meslek odaları, sendika ve federasyonlarla işbirliği protokolleri,
- 81 il Valisine, Vali Yardımcıları ve Kaymakamlara yönelik afet farkındalık eğitimleri,
- Belediye yöneticileri ve çalışanlarına yönelik eğitimler,
- Öğretmen, öğrenci ve velilere yönelik eğitimler,
- Din görevlilerine verilecek afet farkındalık eğitimleri,
- Muhtarlara yönelik afet farkındalık eğitimleri,
- Sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği,
- 81 ilimize görevlendirilecek mobil simülasyon araçları ile afet farkındalık eğitimleri,

- Kent Meydanlarında Afet Eğitim Çadırları kurulması,
- Afet farkındalık eğitimci eğitimcilerinin sayısının artırılması,
- Sanayi tesislerine yönelik "afete hazır işyeri" eğitimleri,
- Medya mensuplarına yönelik eğitim ve çalıştaylar düzenlenmesi,
- Gençlik Liderlerine yönelik eğitimler yapılması,
- Afet yönetimi alanında risk azaltma, müdahale, sivil savunma, yangın, kriz ve risk iletişimi eğitimleri,
- İlyardım, KBRN, İklim Değişikliği, Endüstriyel Kazalar, Psikososyal Destek gibi çeşitli konularda eğitim ve çalıştaylar düzenlenmesi,

- Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarına arama ve kurtarma eğitimleri verilmesi,
- Yerel, ulusal ve uluslararası tatbikatlar yapılması,
- EBA TV'ye yönelik içerikler hazırlanması,
- Çocuklara yönelik çizgi film ve oyunlar hazırlanması,
- Afiş, broşür, pankart, billboard, eğitim videoları hazırlanarak tüm Türkiye'de kamuya açık alanlarda paylaşılması,
- Yerel ve ulusal radyo ve televizyonlarda farkındalık söyleşileri ve programları gerçekleştirilmesi, kamu spotları yayınlanması,
- Youtuber ve ünlülerle afet farkındalık konularını içeren çe-

kimler yapılarak sosyal medya içerikleri üretilmesi.

Toplumun afet farkındalığını arttırmak amacıyla yetiştirilen ve eğitimi güncellenen 8.547 eğitimci, Milli Eğitim Bakanlığında görevli 768 Formatör Öğretmen ve onların yetiştirdiği 135 bin öğretmen ve AFAD Eğitimcileri ile 81 ilde toplam 51 milyon kişiye eğitim verilmesi planlanmıştır. Planlanan bu proje ve faaliyetlerin hayata geçirilmesi ile birlikte toplumda afet farkındalığının gelişmesi ve afet kültürünün yerleşmesi, yaşadığımız afet deneyimlerinden ders çıkararak bilgilerin kalıcılığını sağlamak ve toplumda risk azaltma ve önlem alma konusunda davranış değişikliği oluşturmak amaçlanmaktadır.

PAYDAŞLAR VE SORUMLU KURUMLAR

